

Робоча програма «Дитяча література з основами культури і техніки мовлення» для студентів галузі знань 0101 Педагогічна освіта, спеціальності 5.01010201 Початкова освіта

Розробник: Горніцька Анастасія Вікторівна, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від «26» серпня 2016 року № 1

Голова циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Грузьова (О.В.Грузьова)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень			Характеристика навчальної дисципліни				
				денна форма навчання				
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта			Нормативна				
	Спеціальність: 5.01010201 «Початкова освіта»							
Змістових модулів - 5				Рік підготовки				
				3-й	4-й			
Загальна кількість годин – 198			Семестр					
5-й сем.	6-й сем.	7-й сем.	5-й	6-й	7-й			
72 год.	72 год.	54 год.						
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних			Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»					
			Лекції					
			16 год.	16 год.	16 год.			
			Семінарські					
			4 год.	4 год.				
			Практичні					
			8 год.	8 год.	6			
			Індивідуальна робота					
			8 год.	8 год.	6 год.			
			Модульний контроль					
4 год.	4 год.	2 год.						
Самостійна робота								
5-й сем.	6-й сем.	7-й сем.	32 год.	32 год.	24 год.			
2,7	2,4	1,8	Вид контролю: екзамен					

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу:

а) формування у майбутніх вчителів початкових класів знання літературного процесу, проблематики творів для дітей, їхніх художніх особливостей та виховного значення, уміння використовувати отримані знання у професійній діяльності;

б) сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього вчителя в сучасному світі;

в) формування і утвердження гуманістичного світогляду особистості майбутнього вчителя, розуміння ним національних і загальнолюдських цінностей;

г) виховання національно свідомого вчителя – громадянина України.

Цю загальну мету дають змогу реалізувати завдання, які базуються на аксіологічній, літературознавчій та культурологічній змістових лініях Держстандарту.

Завдання:

- Сприяти засвоєнню основних етапів розвитку дитячої літератури та найважливіших фактів літературного процесу; змісту, структури, художніх особливостей творів для дітей.
- Розвивати у студентів уміння сприймати літературний твір для дітей як явище мистецтва слова.
- Набуття загальної освіченості, інтелекту для роботи в професійній педагогічній сфері.
- Розвиток естетичних смаків, інтересу до художнього слова, до духовної спадщини народу.
- Засвоєння відомостей про загальний розвиток літературного процесу, про письменника як людську особистість та його творчість для дітей, розуміння її місця у світовій та вітчизняній культурі.
- Формування гуманістичного світогляду, розвиток духовного світу, утвердження загальнолюдських морально-етичних орієнтирів.
- Розвиток творчих і комунікативних здібностей студентів, їхнього самостійного мислення, вміння аналізувати твори для дітей, аргументувати власні судження.
- Виробляти вміння компетентно орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі.
- Вироблення вміння застосовувати здобуті знання у своїй професійній діяльності вчителя початкових класів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність поняття національної літератури як мистецтва слова, її основні цінності;
- роль дитячої літератури у соціалізації сучасної дитини;
- місце в національній культурі фольклору для дітей та авторської літератури;
- жанри дитячого фольклору, короткі відомості про походження різних

фольклорних жанрів (колискові, пестушки, утішки, забавлянки і заклички, віршики-пісеньки, лічилки, народні ігри, загадки, скоромовки, звуконаслідувальні мініатюри, казки всіх різновидів, небилиці-нісенітниця, колядки, щедрівки, веснянки;

- специфіку мови фольклору, зокрема такі художньо-виражальні засоби, як постійний епітет, спарені слова, поетизми різного походження, слова-знаки національної культури, народні порівняння, слова з числовими значеннями, яким традиційно приписується магічна сила, традиційні зачини та кінцівки, незвичні слова;
- сутність авторської літератури, етапи розвитку української авторської дитячої літератури, творчий доробок низки письменників, художні достоїнства творів та авторські прорахунки, з тим, щоб знайомити дітей із справді вартісними творами;
- письменників зарубіжної дитячої класики та їхні твори;
- 35-40 творів українського фольклору і творів письменників української літератури напам'ять;
- кращі зразки зарубіжної літератури для дітей.

У результаті вивчення курсу студенти мають оволодіти такими предметними компетентностями:

- аналізувати твори дитячої літератури різних видів та жанрів, визначати їх зміст, проблематику, освітньо-виховне та естетичне значення;
- самостійно готувати коротке повідомлення про письменника, використовуючи його книги та літературно-критичні матеріали про його творчість;
- визначати основні мотиви творчості письменників;
- підбирати твори певної тематики різних авторів;
- складати усні повідомлення про життя і творчу діяльність кращих сучасних дитячих письменників – лауреатів літературної премії імені Лесі Українки, використовуючи їхні твори та літературно-критичні матеріали про них.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Народнопоетична творчість для дітей. Давня література для дітей. Становлення і розвиток дитячої літератури світу.

Тема 1. Вступ до предмету. Зміст і завдання курсу "Дитяча література з основами Культури і техніки мовлення".

Тема 2. Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Виокремлення і становлення дитячої літератури.

Тема 3. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури.

Тема 4. Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.

Тема 5. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей.

Тема 6. Казки народів світу. Боротьба добра і зла.

Змістовий модуль 2. Нова українська дитяча література XIX ст. Історичні умови розвитку.

Тема 1. Поетичні жанри дитячої літератури XIX. Специфіка читання віршів.

Тема 2. Шляхи розвитку української літературної казки.

Тема 3. Жанр байки в українській дитячій літературі.

Тема 4. Прозові жанри дитячої літератури початку XIX ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.

Тема 5. Особливості нової дитячої літератури другої половини XIX ст. Школа і виховання у творах нової літератури.

Змістовий модуль 3. Зарубіжна дитяча література XIX - XX ст.

Тема 1. Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст.

Тема 2. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу.

Тема 3. Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст. Віршовані казки.

Тема 4. Пригодницька література для дітей.

Тема 5. Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях.

Змістовий модуль 4. Українська дитяча література першої половини XX ст.

Тема 1. Особливості та умови розвитку дитячої української літератури. початку XX ст.

Тема 2. Українська літературна казка першої половини XX ст.

Тема 3. Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.

Тема 4. Твори дитячої літератури про війну.

Тема 5. Поетичні жанри першої половини XX ст.

Змістовий модуль 5. Світова та українська дитяча література кінця XX - XXI ст. Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду.

Тема 1. Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини XX ст.

Тема 2. Поетичні української жанри дитячої новітньої літератури.

Тема 3. Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.

Тема 4. Світова дитяча література на сучасному етапі.

Тема 5. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки.

Тема 6. Сучасна дитяча періодика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
		лекції	практ.	сем.	інд.	пк	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
V семестр							
Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Народнопоетична творчість для дітей. Давня література для дітей. Становлення і розвиток дитячої літератури світу.							
Тема 1. Вступ до предмету. Зміст і завдання курсу "Дитяча література з основами Культури і техніки мовлення". Основні комунікативні ознаки культури мовлення.	2	2					
Тема 2. Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Виокремлення і становлення дитячої літератури.	4			2			2
Тема 3. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. Виразне читання вголос. Особливості виконання прозових творів.	6	2			2		2
Тема 4. Фольклор народів світу у дитячому читанні. Малі фольклорні жанри для дітей.	6		2				4
Тема 5. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей. Меморія й акція	6	2					4
Тема 6. Казки народів світу. Боротьба добра і зла.	6				2		4
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	32	6	2	2	4	2	16
Змістовий модуль 2. Нова українська дитяча література XIX ст. Історичні умови розвитку.							
Тема 1. Поетичні жанри дитячої літератури XIX. Виразне читання вголос. Особливості виконання поетичних творів.	8	2	2				4
Тема 2. Шляхи розвитку української літературної казки.	6	2					4
Тема 3. Жанр байки в українській дитячій літературі.	8	2	2				4
Тема 4. Прозові жанри дитячої літератури початку XIX ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	8	2	2		2		2
Тема 5. Особливості нової дитячої літератури другої половини XIX ст. Школа і виховання у творах нової літератури.	8	2		2	2		2
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	40	10	6	2	4	2	16

1	2	3	4	5	6	7	8
VI семестр							
Змістовий модуль 3. Зарубіжна дитяча література XIX - XX ст.							
Тема 1. Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст.	4	2					2
Тема 2. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу.	8	2	2				4
Тема 3. Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст. Віршовані казки.	8	2	2				4
Тема 4. Пригодницька література для дітей.	8	2			2		4
Тема 5. Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях.	6			2	2		2
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	36	8	4	2	4	2	16
Змістовий модуль 4. Українська дитяча література першої половини XX ст.							
Тема 1. Особливості та умови розвитку дитячої української літератури початку XX ст.	8	4					4
Тема 2. Українська літературна казка першої половини XX ст.	8	2			2		4
Тема 3. Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	6		2				4
Тема 4. Твори дитячої літератури про війну.	8	2		2	2		2
Тема 5. Поетичні жанри першої половини XX ст.	4		2				2
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	36	8	4	2	4	2	16
VII семестр							
Змістовий модуль 5. Світова та українська дитяча література кінця XX - XXI ст. Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду.							
Тема 1. Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини XX ст.	6	2					4
Тема 2. Поетичні жанри української дитячої новітньої літератури.	8	2	2				4
Тема 3. Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.	8	2			2		4
Тема 4. Світова дитяча література на сучасному етапі.	8	2	2				4
Тема 5. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії Лесі Українки.	10	2	2		2		4
Тема 6. Сучасна дитяча періодика.	8	2			2		4
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	54	12	6		6	2	24
Разом за навчальним планом	198	44	22		22	10	88

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.	2
2	Поетичні жанри дитячої літератури ХІХ. Специфіка читання віршів.	2
3	Жанр байки в українській дитячій літературі.	2
4	Прозові жанри дитячої літератури початку ХІХ ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	2
5	Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу.	2
6	Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури ХІХ - ХХ ст. Віршовані казки.	2
7	Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	2
8	Поетичні жанри першої половини ХХ ст.	2
9	Поетичні української жанри дитячої новітньої літератури.	2
10	Світова дитяча література на сучасному етапі.	2
11	Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки.	2
Разом		22

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Виокремлення і становлення дитячої літератури.	2	5
2.	Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури.	2	5
3.	Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.	4	5
4.	Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей.	4	5
5.	Казки народів світу. Боротьба добра і зла.	4	5
6.	Поетичні жанри дитячої літератури ХІХ. Специфіка читання віршів.	4	5
7.	Шляхи розвитку української літературної казки.	4	5
8.	Жанр байки в українській дитячій літературі.	4	5
9.	Прозові жанри дитячої літератури початку ХІХ ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	2	5
10.	Особливості нової дитячої літератури другої половини ХІХ ст. Школа і виховання у творах нової літератури.	2	5
11.	Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури ХІХ - ХХ ст.	2	5

12.	Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу.	4	5
13.	Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст. Віршовані казки.	4	5
14.	Пригодницька література для дітей.	4	5
15.	Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях.	2	5
16.	Особливості та умови розвитку дитячої української літератури. початку XX ст.	4	5
17.	Українська літературна казка першої половини XX ст.	4	5
18.	Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	4	5
19.	Твори дитячої літератури про війну.	2	5
20.	Поетичні жанри першої половини XX ст.	2	5
21.	Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини XX ст.	4	5
22.	Поетичні української жанри дитячої новітньої літератури.	4	5
23.	Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.	4	5
24.	Світова дитяча література на сучасному етапі.	4	5
25.	Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії Лесі Українки.	4	5
26.	Сучасна дитяча періодика.	4	5
	Разом	88	130

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Народнопоетична творчість для дітей. Давня література для дітей. Становлення і розвиток дитячої літератури світу (16 годин)		
Тема 1. Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Виокремлення і становлення дитячої літератури.	Таблиця	5
Тема 2. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури.	Сценарій фольклорного свята	5
Тема 3. Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.		5
Тема 4. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей.	Презентація	5
Тема 5. Казки народів світу. Боротьба добра і зла.	Конспект	5
Змістовий модуль 2. Нова українська дитяча література XIX ст. Історичні умови розвитку (16 годин)		
Тема 6. Поетичні жанри дитячої літератури XIX. Специфіка читання віршів.	Конспект	5
Тема 7. Шляхи розвитку української літературної казки.	Таблиця	5
Тема 8. Жанр байки в українській дитячій літературі.	Конспект	5
Тема 9. Прозові жанри дитячої літератури початку XIX ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	Презентація	5
Тема 10. Особливості нової дитячої літератури другої половини XIX ст. Школа і виховання у творах нової літератури.	Твір	5
Змістовий модуль 3. Зарубіжна дитяча література XIX - XX ст. (16 годин)		
Тема 11. Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст.	Конспект	5
Тема 12. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу.	Презентація	5
Тема 13. Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст. Віршовані казки.	Конспект	5
Тема 14. Пригодницька література для дітей.	Таблиця	5

Тема 15. Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях.	Таблиця	5
Змістовий модуль 4. Українська дитяча література першої половини ХХ ст. (16 годин)		
Тема 16. Особливості та умови розвитку дитячої української літератури. початку ХХ ст.	Конспект	5
Тема 17. Українська літературна казка першої половини ХХ ст.	Презентація	5
Тема 18. Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	Таблиця	5
Тема 19. Твори дитячої літератури про війну.	Конспект	5
Тема 20. Поетичні жанри першої половини ХХ ст.	Конспект	5
Змістовий модуль 5. Світова та українська дитяча література кінця ХХ - ХХІ ст. Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду (24 години)		
Тема 21. Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини ХХ ст.	Конспект	5
Тема 22. Поетичні української жанри дитячої новітньої літератури.	Конспект	5
Тема 23. Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.	Твір-аналіз	5
Тема 24. Світова дитяча література на сучасному етапі.	Конспект	5
Тема 25. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії Лесі Українки.	Конспект	5
Тема 26. Сучасна дитяча періодика.	Бібліографічний покажчик	5
Разом: 88 години	Разом: 130 балів	

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Дитяча література з основами культури і техніки мовлення» – це вид науково-дослідної роботи студента, що містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних, індивідуальних та самостійних занять.

Вид ІНДЗ, вимоги та оцінювання:

Однією з первинних форм результату наукової праці студента спеціальності «Початкова освіта» є реферат, що містить елементи наукової творчості, теоретичної та практичної новизни.

Реферат – це короткий виклад великого наукового дослідження або кількох праць з якоїсь наукової проблеми. У процесі його підготовки необхідно опрацювати декілька джерел, вибрати найцікавіші положення, найяскравіші приклади.

Як особливий вид наукової роботи студента, реферат повинен відповідати наступним вимогам:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану навчання каліграфічному письму;
- об'єктивність дослідження та повнота висвітлення питань;
- коротка характеристика історії досліджуваної проблеми, її сучасного стану, а також передового досвіду роботи у відповідній галузі;
- чіткість характеристики об'єкта, предмета, мети, завдань і методів дослідження;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- правильність структури та рубрикації;
- відповідність фактичного матеріалу методологічним нормам;
- доказовість висновків і обґрунтованість практичних рекомендацій;
- бездоганність тексту з погляду законів і правил логіки, граматики та пунктуації.

Реферат студенти виконують відповідно до завдання-графіка з дисципліни, затвердженого Методичною радою коледжу. Цей процес контролює викладач-консультант.

Основні етапи виконання реферату:

- обрання теми;
- визначення об'єкта, наукової проблеми та предмета;
- окреслення мети і завдання;
- пошук і опрацювання тематичної літератури, інформаційних джерел з теми;
- розроблення плану дослідження, композиції та рубрикації;
- розкриття змісту питання, теорії та методики;

- формулювання висновків;
- оформлення списку інформаційних джерел і літератури;
- здійснення літературного редагування й технічного оформлення.

Орієнтовна структура ІНДЗ:

- 1) титульний аркуш;
- 2) зміст (план);
- 3) перелік умовних позначень;
- 4) вступ;
- 5) розділи (основна частина реферату);
- б) висновки;
- 7) список використаних інформаційних джерел і літератури;
- 8) додатки.

На титульному аркушеві реферату вказують офіційну назву навчального закладу, інституту, кафедри; прізвище, ім'я, по батькові автора реферату, повна назва теми, прізвище, ініціали наукового керівника, його науковий ступінь і вчене звання; місто, де знаходиться навчальний заклад і рік написання реферату.

Після титульного аркуша подається зміст (план) реферату з точною назвою кожного розділу (або параграфу) із вказуванням його сторінок.

Перелік умовних позначень друкується на окремій сторінці двома колонками: ліворуч за абеткою наводяться скорочення, а праворуч – детальна їх розшифровка.

У вступі реферату обґрунтовується актуальність теми, її особливості, значущість з огляду на розвиток науки та практики або науково-методичної діяльності, формулюються мета й задачі дослідження. Також необхідно подати аналіз використаних джерел, вказавши при цьому авторів, які вивчали дану тематику, визначити сутність основних чинників, що вплинули на розвиток явища або процесу, які досліджуються, та є недостатньо дослідженими, з'ясувати причини їх слабкої аргументації.

Основну частину реферату складають логічно поєднані між собою розділи. Слід використовувати синтаксичні конструкції, характерні науковому стилю, уникати складних граматичних зворотів, незвичних термінів і символів або пояснювати їх при першому згадуванні в тексті реферату. Терміни, окремі слова й словосполучення можна замінювати абревіатурами і сприйнятливими текстовими скороченнями, значення яких зрозуміле з контексту реферату. Недопустимо використання цитат без посилання на автора. При цитуванні будь-якого фрагменту джерела недопустимі неточності. Взагалі, цитатами не слід зловживати, особливо громіздкими. Якщо якийсь важливий документ потребує наведення його в тексті реферату в повному обсязі, то краще винести його в додатки.

У рефераті необхідно визначити і викласти основні тенденції дослідження, підкріпити їх найтипівішими прикладами. Також мають бути відображені сучасні ідеї та гіпотези, методики та методичні підходи до вивчення проблеми. Доцільно зупинитися на якомусь дискусійному аспекті і спробувати проаналізувати позиції сторін, спробувати, приєднавшись до однієї з них, або висловити власну думку на певну проблему та визначити перспективи її вирішення. Кожен розділ реферату повинен завершуватись короткими, чіткими і лаконічними висновками, де узагальнено оцінки та практичні рекомендації. Можна стисло вказати на перспективи подальшого дослідження даної проблеми.

Список використаних інформаційних джерел і літератури складається з дотриманням загальних вимог до праць подібного формату. До списку інформаційних джерел і літератури реферату безпосередньо мають бути включені в алфавітному порядку лише використані матеріали. Монографії та збірники, що не мають на титульному аркуші прізвища автора (авторів), включаються до загального списку за алфавітним розміщенням заголовка.

Додатки. До них належать, як правило, ілюстрований матеріал: малюнки, таблиці, зразки тощо. Кожний додаток повинен мати порядковий номер, до якого можна робити посилання в основному тексті реферату (наприклад: «Див. додаток 1»), а також власну назву. Додаток може розташовуватися на одній чи декількох сторінках. Якщо додаток запозичений з якоїсь опублікованої праці, треба дати посилання до джерела (можна до № 8 в «Списку використаних джерел»).

Обсяг реферату визначається специфікою досліджуваного питання і змістом матеріалів (документів), їх науковою цінністю та практичним значенням. Оптимальний обсяг реферату не повинен перевищувати 20 друкованих сторінок.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни.

Критерії і шкалу оцінювання ІНДЗ подано відповідно у табл. 8.1 і 8.2.

Таблиця 7.1

**Критерії оцінювання ІНДЗ
(наукового дослідження у вигляді реферату)**

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності теми, формулювання мети, завдань та визначення методів наукового дослідження.	4
2.	Складання плану реферату та списку першоджерел.	2
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій. Правильне цитування теоретичних джерел, рівень узагальнень і аналіз наукових праць.	3
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції стосовно наукової та практичної цінності дослідження, вміння формулювати висновки, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення подальших перспектив дослідження.	4
6.	Дотримання вимог технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш; зміст (план); перелік умовних позначень; вступ; розділи (основна частина реферату); висновки; список використаних інформаційних джерел і літератури; додатки). Обсяг виконаної роботи.	2
7.	Захист роботи: вміння усно зробити короткий виклад, дотримання логіки викладу, культура мовлення, доречність використання прикладів, охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації Microsoft Office Power Point.	5
	Разом	30

Таблиця 7.2**Шкала оцінювання ІНДЗ**

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	24 - 30	Відмінно
Достатній	23 - 15	Добре
Середній	7 -14	Задовільно
Низький	0 - 6	Незадовільно

8. Орієнтовна тематика ІНДЗ

1. Роль фольклорних творів у становленні дитячої особистості.
2. Духовна спадщина часів Київської Русі, що увійшла в коло дитячого читання.
3. Збагачення інтелекту дітей історичними відомостями за козацькими літописами Г.Гrab'янки, С.Величка та Самовидця.
4. Стародавні міфи, легенди, перекази, біблійні легенди, що увійшли в коло дитячого читання.
5. Огляд літературних казок II пол. XIX ст..
6. Твори Т.Шевченка в дитячому читанні.
7. Особливості поетичних творів для дітей В.Самійленка.
8. Морально-етична проблематика байок Г.Сковороди.
9. Тема сирітського дитинства у ліриці II пол. XIX ст.
10. Особливості сюжетопобудови байок Олени Пчілки.
11. Відтворення історичних подій XVII ст.. у повісті Марка Вовчка «Маруся».
12. Світ дитячих почуттів в оповіданнях Б.Грінченка.
13. Світ дитини в автобіографічних оповіданнях І.Франка.
14. Драматизм змалювання дитячих характерів у творах В.Винниченка.
15. Твори М.Коцюбинського в дитячому читанні.
16. Історико-біографічні твори О.Іваненко для дітей.
17. Особливості дитячих характерів у творах про біографію «дітей війни».
18. Чарівний дивосвіт поезій для дітей М.Вінграновського.
19. Тема України, рідної мови в дитячому читанні.
20. Образність поетичних книг для дітей Д.Білоуса.
21. Огляд творів, відзначених літературною премією імені Лесі Українки.

9. Методи контролю

- 1) **поточний** – контроль під час практичних занять;
- 2) **періодичний** (захист реферату, конспекту уроку тощо);
- 3) **модульний** – модульні контрольні роботи, тести;
- 4) **тематичний** (тести);
- 5) **контроль самостійної та індивідуальної роботи.**

Контроль проходить у таких **формах**: індивідуальне та фронтальне опитування, перевірка "Читацьких щоденників", вирішення тестових завдань, проведення ділових ситуацій за складеними конспектами (фрагментами) уроків літератури у початковій школі, опрацювання додаткових джерел інформації, обговорення публікацій з фахових журналів і газет, захист презентацій, проектів, рефератів, рецензування сучасних періодичних видань для молодшого шкільного віку.

**10. Розподіл балів, які отримують студенти
III курс V-VI**

Вид роботи	максимальн а кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальн а кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	16	16
2. Відвідування практичних та семінарських занять	1	12	12
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	20	100
4. Робота на практичному занятті	10	6	60
5. Робота на семінарському занятті	10	6	60
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	4	100
Всього			348

IV курс VII семестр

Вид роботи	максимальн а кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальн а кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	8	8
2. Відвідування практичних занять	1	3	3
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30
4. Робота на практичному занятті	10	3	30
5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
Всього			126
Коефіцієнт		7,9	
Разом			474

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ
“ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА З ОСНОВАМИ КУЛЬТУРИ І ТЕХНІКИ
МОВЛЕННЯ”**

Рівні засвоєння	Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
Високий	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.	90-100
Достатній	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.	80 - 89 70 - 79
Задовільний	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.	65-69 60-64
Незадовільний	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.	35-59
Незадовільний (без права перескладання)	ставиться коли студент не вивчив теоретичний матеріал курсу, неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.	1-34

Система рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переводу до національної (чотирибальної) та європейської (ECTS) шкали представлені в таблицях нижче. Для обліку і реєстрації показників навчальних досягнень використовується рейтингова відомість успішності студентів.

В кінці курсу студенти складають *екзамен*.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ фонд друкованих підручників, навчальних посібників та електронних документів;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ перелік основних термінів та понять з навчальної дисципліни;
- ✓ інструктивно-методичні матеріали для підсумкового контролю, практичних, семінарських, індивідуальних занять;
- ✓ комплекс індивідуальних семестрових завдань для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни;
- ✓ методичні вказівки з питань самостійного опрацювання фахової літератури та написання реферату;
- ✓ контролю знань студентів з навчальної дисципліни.

12. Очікуваний результат

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть **володіти** знаннями про:

- дитячу літературу як про цілком самостійне історико-літературне явище;
- роль дитячої літератури у соціалізації сучасної дитини;
- жанри народнопоетичної творчості для дітей; короткі відомості про походження різних фольклорних жанрів (колискові, пестушки, утішки, забавлянки і заклички, віршики-пісеньки, лічилки, народні ігри, загадки, скоромовки, звуконаслідувальні мініатюри, казки всіх різновидів, небилиці-нісенітниці, колядки, щедрівки, веснянки);
- творчість відомих дитячих письменників, як українських, так і зарубіжних;
- сутність авторської літератури, етапи розвитку української авторської дитячої літератури;
- особливості літератури для дітей та юнацтва в сучасних умовах;
- сучасну дитячу періодику.

Аналізувати:

- загальні тенденції розвитку вітчизняної і світової культури, літератури, а також педагогічної думки;
- зміст творів української та зарубіжної літератури, їх ідейно-тематичне спрямування;
- композиційно-сюжетну структуру, образну систему творів.

Розпізнавати:

- особливості жанрової специфіки;
- мову і стиль вітчизняної та світової літератури для дітей;

Складати:

- коротке повідомлення про письменника, використовуючи його книги та літературно-критичні матеріали про його творчість;
- усні повідомлення про життя і творчу діяльність кращих сучасних дитячих письменників – лауреатів літературної премії імені Лесі Українки, використовуючи їхні твори та літературно-критичні матеріали про них.

Добирати:

- літературу і додаткову інформацію відповідно до теми;
- відомості про загальний розвиток літературного процесу, про письменника як людську особистість та його творчість для дітей.

13. Рекомендована література

Нормативні документи

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 1-20
2. Інструктивно-методичні матеріали щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів // Початкова школа. – 2014. – № 4. – С. 1-13.
3. Навчальні програми для загальноосвітніх навч. закл. із навчанням українською мовою. 1-4 класи. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2012. – 392 с.

Основна

1. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва : підручник / Тетяна Качак. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
2. Качак Т.Б. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т.Б.Качак, Л.М.Круль. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с.
3. Дитяча література. Твори українських письменників II половини ХХ – початку ХХІ століть. Навчальний посібник / Упор. Н.І.Богданець-Білокаленко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 480.
4. Рідне слово. Хрестоматія: у 2-х т. /Упоряд. А.Мовчун, З.Варавкіна -К.: Арій, 2007.
5. Українська дитяча література. Хрестоматія: В 2-х Т./Упоряд. І.Луценко, А.Подолінний, Б.Чайковський. - К.: Вища школа, 1992.
6. Кодлюк Я., Одинцова Г. Розповіді про письменників. Посібник для вчителя початкових класів. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2005.
7. Веселка. Антологія дитячої літератури: у 3-х т. -К., 1984.
8. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література. -К., 1988.
9. Білецький Д., Гуревич Ф. та ін. Дитяча література. Посібник для студентів. - К., 1967.
10. Закувала зозуленька. Українська народна поетична творчість /Упоряд. Н. Шумило. -К.: Веселка, 1998.
11. Калинова сопілка. Українська народна прозова творчість. /Упоряд. О.Ю.Бріцина, Г.В.Довженко. -К.: Веселка, 1998.
12. Зарубежная детская литература / Под.ред. И.С.Чернявской. - М., 1974.
13. Библиотека мировой литературы для детей (А.Линдгрэн, Дж.Родари, П.Треверс, А.де Сент-Экзюпери). - М., 1983.
14. Зарубіжна література: Навчальний посібник-хрестоматія/ Давидюк Л.В., Задорожня О.Ф. - К.: Ленизд., 2003. - 592 с.

Допоміжна

1. Радущинська Оксана Павучок без імені. – Харків: Юнісофт, 2016. – 64 с.: іл. (Серія «Читаю сам»)
2. Мацко І. Галочка та подушечка: казка / І.Мацко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2015. – 24 с.

3. Андрусяк І. М'яке і пухнасте: вірші / Іван Андрусяк. 2-ге вид., випр. – К.: Граніт-Т, 2013. – 72 с., іл. (Серія Сучасна дитяча поезія)
4. Марко В.П. аналіз художнього твору: навч. посіб. / В.П. Марко. – К.: Академвидав, 2013. – 280 с.
5. Овдійчук Л. Дитяча література: Модульний курс для студентів філологічних факультетів / Лілія Овдійчук. – Рівне: Теніс, 2008. – 314 с.
6. Андрусяк Іван про Дмитра Туптала, Григорія Квітку-Основ'яненка, Тараса Шевченка, Ніла Хасевича, Олексу Довбуша – К.: Граніт-Т, 2008. – 96 с., іл. (Серія «Життя видатних дітей»)
7. Валерій і Наталя Лапікури про Григорія Сковороду, Жана Анрі Фабра, Петра Котляревського, Івана Кожедуба, Михайла Остроградського. – К.: Граніт-Т, 2008. – 120 с., іл. (Серія «Життя видатних дітей»)
8. Українська дитяча література. Хрестоматія / Упоряд. Л.Козачок. - К.: Вища школа, 2002. -519 с.
9. Папуша О.М. Роман Дж. К. Ролінг «Гаррі Потер і філософський камінь»: проблеми поетики / О.М.Папуша // Наукові записки: Серія «Літературознавство». – Т., 2002. – Вип.11. – С.14-23.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт МОН України. – <http://www.mon.gov.ua/ua/>
2. Офіційний сайт журналу "Початкова школа". – <http://pochatkova-shkola.net/journal.htm>
3. Офіційний сайт газети "Освіта". – <http://tyzhnevuk-osvita.net/>
4. Офіційний сайт газети "Освіта України". - <http://project.ukrinform.ua/company/2330/>

